

Ο Νίκος Σαββίδης και η γυναίκα του Χρυσταλλού

του †Νίκου Κυπριανού

Ο Νίκος Σαββίδης γεννήθηκε στη Λακατάμεια από γονείς τους Χαράλαμπο και Ειρήνη Σαββίδου. Αδέλφια του η Άννα, η Αγάδη, η Μυροφόρα και η Χρυσταλλού. Από νεαρή ηλικία οι γονείς του τον στέλλουν στην Κυθρέα για να μάθει την τέχνη του κουρέα. Δύσκολα χρόνια, να μάθει πρώτα την τέχνη και μετά να δουλεύει για το μεροκάματο, το προς το ζην.

Η γυναίκα του η Χρυσταλλού το γένος Κουμιά, γεννήθηκε στην Κυθρέα από γονείς τον Κωστή και Ελεγκού Κουμιά. Αδέλφια της ήταν η Μαρίτσα, ο Νικολής (ΗΠΑ), η Αγάδη (Αίγυπτο) και η Αντιγόνη. Η Χρυσταλλού ασχολείται με τα οικιακά.

Κάποιοι χωριανοί έφεραν «κοντά» τον Νικολή και τη Χρυσταλλού και τους πάντρεψαν. Απέκτησαν 4 παιδιά, τον Κώστα, τον Τεύκρο, την Ελένη (Έλλη) και την Ειρήνη (Λούλλα).

Εργατικός ο Νικολής, ευγενικός, υπέροχος, δραστήριος, δεν κουραζόταν ποτέ. Έστησε το δικό του κουρείο και με την ευγένειά του απέκτησε πολλούς πελάτες. Σιγά

σιγά κέρδισε την εμπιστοσύνη των πρακτορείων εφημερίδων και έτσι η Κυθρέα απέκτησε ανταποκριτή που είχε και τη διανομή εφημερίδων και περιοδικών.

Η Χρυσταλλού περιποιόταν τα παιδιά της, τα μεγάλωνε, έφτιαχνε και ωραία φαγητά. Βασανιστικός ο χειμώνας για τον Νικολή. Κάθε πρωί, έπρεπε να κάμει το γύρο της Κυθρέας για να διανέμει εφημερίδες και περιοδικά με το ποδήλατό του. Επέστρεφε κρυωμένος σπίτι όπου η Χρυσταλλού του είχε έτοιμη σούπα για να ζεσταθεί και μετά να πάει να ανοίξει το μαγαζί.

Τα χρόνια πέρασαν, πάντρεψαν τα παιδιά τους, απέκτησαν 11 εγγόνια και ζούσαν ευτυχισμένοι την καθημερινότητά τους.

Η μοίρα όμως τους κτυπά το 1963. Στα φυλάκια κοντά στο Μπέικογιου σε απογευματινή υπηρεσία λόγω της Τουρκανταρσίας σκοτώνεται ο γιος τους Κώστας αφήνοντας δύο ορφανά, την Σταυρούλα και τη Νίκη. Η ζωή τους αλλάζει, μαυροντύνονται και μαζί με αυτούς και τα παιδιά τους.

Το κακό δεν σταματά εδώ. Η μοίρα τους ξανακτυπά τον Αύγουστο του 1973 σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα, όταν σκοτώνεται ο γαμπρός τους Κωστής Κυπριανού από την Καμάρα, σύζυγος της μικρής τους κόρης Ειρήνης (Λούλλας). Το βάρος πέφτει πάνω στον Νικολή για να μεγαλώσει τα δύο ορφανά, τον Νίκο και τη Χρυστάλλα. Από το 1963 μέχρι το τέλος της ζωής του, ο παππούς ήταν ντυμένος στα μαύρα μαζί με τις γραβατούδες του τις μαύρες. Στις συγγενικές συνεστιάσεις γελούσε, όμως καταλάβαινες πόσο πικραμένος ήταν.

Κάθε Κυριακή πρωί στις 7 π.μ. τα εγγόνια του με τη σειρά πήγαιναν στο πρακτορείο για να αντικαταστήσουν τον Νικολή που τον έπαιρνε ο γαμπρός του Στέλιος στη Χαρδακιώτισσα και Συρκανιά για να εισπράξει τα λεφτά των εφημερίδων και περιοδικών της εβδομάδας. Με τη σειρά του και με τα χρήματα στο χέρι κάθε Δευτέρα πήγαινε στη Λευκωσία και παρέδιδε τις εισπράξεις στα πρακτορεία, για να μην έχει εκκρεμότητες.

Θυμούμαι χαρακτηριστικά δύο περιστατικά από τη ζωή μου κοντά στον παππού όταν ήμουν μαθητής στο δημοτικό: «Είχα μια Κυριακή να κοιμηθώ (πηγαίναμε σχολείο και Σάββατο) όμως ο παππούς από την Πλατεία Σεραγίου, εκεί στην Καρυδιά του Ανθούλη φώναζε: “Κόρη μου, στείλε τον Νίκο στο μαγαζί γιατί θα πάμε στη Χαρδακιώτισσα και Συρκανιά”. Νυσταγμένος εγώ ξεκινούσα για το μαγαζί και έλεγα: «Η γειτονιά όλη κοιμάται και εγώ να τρέχω στο μαγαζί».

Παρέα μετά από δύο ώρες είχα τον Δευτέρη, συμμαθητή μου και γιο της Χρυσούλλας ο οποίος άνοιγε τον σύλλογο του ΠΑΟΚ όπου θα έρχονταν οι θαμώνες, έτσι κουβεντιάζαμε και περνούσε η ώρα.

Όταν τελείωνε η Λειτουργία, ο πρώτος που ερχόταν με το ποδήλατό του και ζητούσε εφημερίδα ήταν ο δάσκαλος ο Ευγένιος ο οποίος με επιβλητικό ύφος μου έλεγε:

- Ρε έχεις εφημερίδες; Ήρταν;
- Ναι.
- Δώσε μου μια «Ελευθερία».

Μου άφηγε και φιλοδώρημα. Μικρός εγώ, με φόβιζε το ύφος του, όμως αυτός το έκανε επίτηδες και μετά το έλεγε αστείζόμενος στον παππού!!!

Όταν όμως άρχισα να πηγαίνω όλες τις Κυριακές στο μαγαζί δημιουργήθηκε πρόβλημα. Μετά τον εκκλησιασμό (ήταν υποχρεωτικός για τους μαθητές) παίρνονταν απουσίες. Τη Δευτέρα οι απουσιάζοντες από τον εκκλησιασμό, όλοι στο γραφείο του διευθυντή μας Χριστόδουλου Πέτσα. Έβαζε τιμωρίες ή με τη ρίγα κτυπούσε στην παλάμη. Ήρθε για πρώτη φορά και η σειρά μου για τιμωρία αφού λόγω εφημερίδων δεν πήγαινα στην εκκλησία:

- Γιατί Νίκο δεν πήγες εκκλησία;
- Μου είπε ο παππούς μου να πάω στο μαγαζί.
- Πήγαινε στην τάξη και θα μιλήσω με τον παππού σου.

Παραξενεύτηκα γιατί δεν έφαγα τιμωρία. Είπα στον παππού τι έγινε και στα μέσα της επόμενης βδομάδας ο παππούς μου ανακοίνωσε ότι μίλησε με τον δι-

ευθυντή, και πως θα συνεχίσω να πηγαίνω κάθε Κυριακή στο μαγαζί και δεν θα μου βάζουν απουσίες. Με αυτή τη συνομιλία τους κατάλαβα ότι ο διευθυντής ήθελε να βοηθήσει τον παππού.

Τρίτο κτύπημα της μοίρας, η Τουρκική Εισβολή. Έφυγαν με την Χρυσταλλού από τους τελευταίους από την Κυθρέα με το αυτοκίνητο του αστυνομικού του Δαίδαλου. Στο Τραχώνι το ωστικό κύμα μιας βόμβας τους ρίχνει σε χαντάκι, ενώ έβλεπαν τα άρματα από μακριά να έρχονται. Σιγά-σιγά ο αστυνομικός κατάφερε να

ξαναφέρει το αυτοκίνητο στο δρόμο και έτσι βρέθηκαν σώοι στην προσφυγιά.

Έζησαν έξι μήνες στη Λεμεσό και μετά ήρθαν στη Λευκωσία. Τελικά τους δόθηκε σπίτι στον Συνοικισμό Στροβόλου 3 όπου εγκαταστάθηκαν μαζί με την κόρη τους Λούλλα και τα παιδιά της.

Ο δραστήριος Νικολής πλέον έμεινε αδρανής. Η σκέψη της επιστροφής τον βασάνιζε πολύ. Από τη μια μέρα στην άλλη έχασε τη δουλειά του και την Κυθρέα του.

Του άρεσε η ζωή στην Κυθρέα, την αγαπούσε την Κυθρέα. Το βράδυ όταν τελειωνε τη δουλειά του παρέα με φίλους εκεί στο μαγαζί του, να τρώνε τα σουβλάκια τους και να πίνουν κανένα δυό ποτηράκια κονιάκ, το γνωστό «Μονάστερο».

Αρεσκόταν να πηγαίνει μαζί με τα εγγόνια του στο κέντρο του Λούκα, να απολαμβάνει τους μεζεδες του και να δίνει κέρματα στα εγγόνια για να βάλουν στο Jukebox τραγούδια που ήθελαν. Του άρεσε ακόμα να πηγαίνει σινεμά και εκεί να μας κερνά στο διάλειμμα Coca-Cola και στραγάλια. Αυτή ήταν η ξεκούραση του Νικολή του Παρπέρη, του αγαπημένου μας παππού το Σάββατο το απόγευμα και την Κυριακή στην Κυθρέα, την ώρα της σκόλης του...

Τη γιαγιά Χρυσταλλού τη χάσαμε το 1989 και τον παππού μας τον Νικολή πέντε χρόνια μετά, το 1994.

Με τον γιο του Τεύκρο σε αντικατοχική πορεία του Σωματείου μας